

Abigail, ze komt in de lange geschiedenis van David zo maar ineens op het toneel. Eén hoofdstuk lang staat ze in de schijnwerpers en dan verdwijnt ze ook weer uit het gezichtsveld. Wie is deze vrouw? En wat is de betekenis van het spannende en hier en daar merkwaardige gebeuren in 1 Samuel 25? We hopen er in deze bijbelstudie achter te komen.

Abigail – een wijze vrouw

Abigail, haar naam betekent: “ureugde van mijn vader”. En haar vader zal blij met haar geweest zijn. In deze geschiedenis blijkt dat zij een wijze en doortastende vrouw is. Bovendien is ze een knappe verschijning en heeft ze een goed stel hersenen (vers 3). Ze is getrouwd met Nabal; hij doet zijn naam ook eer aan: Nabal betekent “dwaas”. Hij is een botte, lompe man. Hoe zouden die twee zo tegengestelde mensen bij elkaar gekomen zijn? We weten dat het in die tijd gebruikelijk was dat een huwelijk gearrangeerd werd door de ouders. Nabal was zeer rijk en bezat veel schapen en geiten (vers 2) – daarmee was hij een goede partij.

David is in deze tijd nog geen koning. Hij trok in de omgeving rond met zijn mannen en heeft als een soort burgerwacht de kudden van Nabal beschermd tegen rovers. Nu het schaapscheerdersfeest gevierd wordt, stuurt hij boden naar Nabal om een beloning te vragen. Zo ging dat in die tijd (vers 4-9). Maar Nabal wil David helemaal niets geven en reageert respectloos. Van David heeft hij naar zijn zeggen nooit gehoord. Inderdaad, hij denkt alleen aan zichzelf en zijn bezit: “Zou ik dan mijn brood, mijn water en wat ik voor mijn scheerders geslacht heb, nemen en aan lieden geven, van wie ik niet weet, waar zij vandaan komen?” (vers 11). Een dwaas antwoord vol minachting naar David toe.

David reageert woedend en wil met zijn mannen er op af om Nabal en zijn huis te vernietigen (vers 12, 13). Al even dwaas dus.

Intussen heeft één van de knechten van Nabal aan Abigail meegedeeld wat er gebeurd is. Abigail ziet de ernst van de situatie in en handelt meteen. Ze vertelt niets aan Nabal, met hem valt toch niet te praten (vers 17, 19). Ze geeft opdracht een grote hoeveelheid voedsel klaar te maken en naar David te sturen (vers 18). Ze stuurt een geschenk voor zich uit dat ongeveer zo groot is, als David oorspronkelijk zal hebben verwacht. Ze hoopt dat Davids woede hiermee zal bekoelen.

Abigail laat zich naast haar eigen dwaze Nabal, maar ook tegenover David kennen als een wijze vrouw.

Abigail – beschermvrouwe

Abigail volgt zelf achter haar geschenk en rijdt David tegemoet, alleen, onbeschermd. Een sterk optreden in kwetsbaarheid. In een nauwe kloof ontmoet ze hem. Ze stapt van haar ezel en buigt diep voor David. Uitvoerig wordt de diepte van haar nederige houding beschreven. Ze neemt daarbij de schuld van het gedrag van haar man op zich (vers 24). Ze verontschuldigt zich voor hem: “Nabal heet hij en een dwaas is hij” (vers 25). Ze spreekt David aan als haar heer en noemt zichzelf zijn slavin.

In haar houding en woorden spreekt dus nederigheid en ontzag voor David. Maar ook haar bereidheid om de schuld van haar man op zich te nemen. We zien bij deze vrouw iets van de houding van Christus en dat is opmerkelijk. Want in de Bijbel is Dávid vaak een voorafbeelding, een type van Christus, de Messias (= Gezalfde); veel teksten in zowel het OT als het NT zijn hierbij te noemen. Maar in deze geschiedenis is daarvan niets te merken. Niet David, maar juist Abigaïl vertoont trekken van Christus door haar nederigheid en verzoeningsbereidheid.

Het is opmerkelijk dat in het voorafgaande hoofdstuk 24 en in het volgende hoofdstuk 26 David tot twee maal toe het leven van Saul spaart. David is gehoorzaam aan de HEERE en neemt niet het recht in eigen hand door de gezalfde des HEEREN, koning Saul, te doden. In hoofdstuk 25 zien we een andere kant van David: in grote woede wil hij het recht in eigen handen nemen en het huis van Nabal vernietigen. De HEERE weerhoudt hem daarvan door Abigaïl op zijn weg te sturen.

Abigaïl wijst hem er op dat de HEERE hem tot nu toe bewaard heeft voor bloedschuld (iemand onrechtmatig het leven benemen, zie vers 26) en dat David ook nu niet het recht in eigen hand moet nemen. Ze herinnert hem aan Gods plan. Door haar optreden en haar wijze woorden beschermt Abigaïl David ervoor bloedschuld op zich te laden (vers 31, 33).

David ziet in dat de God van Israël Abigaïl gezonden heeft (vers 32). Zijn woede komt tot rust door de wijze woorden van Abigaïl, Gods woorden. Hij ziet af van zijn wraakactie.

Abigaïl – profetes

Abigaïl heeft ook profetische trekken. Zij profeteert dat de HERE het huis van David een 'bestendig' huis zal maken. Hij zal Davids dynastie laten voortbestaan. De HEERE Zelf zal hem beschermen tegen zijn vijanden, David is bij Hem veilig. Als David eenmaal koning is, moet zijn naam niet besmet zijn omdat hij zonder oorzaak bloed vergoten heeft (vers 28-31).

Abigaïl wijst David dus op zijn toekomstig koningschap. Hoe komt ze daarbij? Want inderdaad, David is in het geheim als koning gezalfd door Samuël (1 Samuël 16: 1-13), inmiddels al weer een tijd geleden. Maar na die zalving is er niet meer over het koningschap van David gesproken. Abigaïl is de eerste die dit weer noemt en lijkt daarmee profetisch te spreken.

Betrek daarbij het begin van dit hoofdstuk: Samuël is gestorven. Er is nu geen profeet meer in Israël, maar God stuurt Abigaïl als het ware als profetes naar David. Abigaïl moet bevestigen aan David wat Samuël heeft gezegd. Want een profeet kan wegullen, maar Gods Woord blijft van kracht.

De woorden van Abigaïl wijzen niet alleen terug naar zijn zalving maar ook vooruit naar de belofte die David krijgt als hij eenmaal koning is. In 2 Samuël 7: 16 lezen we: "Uw huis en uw koningschap zullen voor immer bestendig zijn voor uw aangezicht, uw troon zal vaststaan voor altijd."

De HEERE God gaat door met zijn plannen.

We zien in het leven van David voortdurend hoe de duivel, Gods tegenstander, hem tegenwerkt. Saul jaagt achter David aan om hem te doden, maar dat lukt niet. Nu brengt de duivel hem in verzoeking, probeert hij David zo ver te krijgen dat hij een bloedbad aanricht en daarmee zijn koningschap bezoedelt. De HEERE God verhindert dat

door tussenkomst van Abigaïl. Abigaïl profeteert dat het leven van David veilig zal zijn bij God. De HEERE zal het koningschap van David bouwen en bevestigen.

Als Abigaïl de volgende dag Nabal inlicht, is dit een zo grote schok voor hem dat hij een hartaanval krijgt. Na tien dagen sterft hij: De HEERE God treft hem met zijn oordeel.

David hoort hiervan en vraagt Abigaïl zijn vrouw te worden. Als zijn echtgenote komen we haar tegen in 1 Samuël 30: 5 bij de verwoesting van Ziklag. Uit 2 Samuël 3: 3 blijkt dat Abigaïl en David samen een zoon, Kileab kregen (en/of Daniël, 1 Kronieken 3: 1).

Margreeth Groen-van 't Spijker

Vragen:

1. Abigaïl was een wijze vrouw. Wat zegt deze geschiedenis over wat (ware) wijsheid is?
2. Wat vindt je van de reactie van David op het gedrag van Nabal? Hoe reageer jij als je je tekort gedaan voelt? (Zie ook Spreuken 29: 11; 1 Petrus 2: 15,16)
3. De HEERE God gebruikte Abigaïl in het leven van David. Herken je in je eigen leven ook dit soort mensen? Ben je zelf wel eens “een Abigaïl” voor een ander?
4. Abigaïl is in deze geschiedenis een voorafbeelding van Christus. Wat betekent het voor jou dat Christus je verzoende met God door jouw schuld te dragen? (Heidelberger Catechismus zondag 23)
5. Wat heb je geleerd van deze geschiedenis?

Verwerkingsvormen:

1. Verdeel een vel A4-papier in negen vakken.

Schrijf in ieder vakje de naam van een bekende Bijbelse vrouw. Dat mag volledig willekeurig zijn.

Knip de vakjes uit en leg de papiertjes op z'n kop op de tafel.

Draai om de beurt een kaartje om, lees de naam van de vrouw voor en vertel daarbij het volgende:

- Welke eigenschap (positief of minder positief) er direct in je opkomt bij deze vrouw.
  - Of je die eigenschap ook zou willen hebben en waarom of waarom niet.
  - Hoe je de positieve eigenschap zou kunnen gebruiken in dienst van de Heere en van de naaste of:
  - Hoe je de minder positieve eigenschap zou kunnen omzetten naar een positieve zodat die dienstbaar kan zijn in Gods Koninkrijk.
2. Abigaïl was een wijze vrouw. In het boek Spreuken staat dat het urezen van de Heere het begin is van de wijsheid. Met wijsheid wordt dan zowel het vergaren van kennis van God en Zijn Woord bedoeld als het verstandig handelen naar Gods Woord. Geef om de beurt aan hoe je als vrouw en mogelijk ook als echtgenote en/of moeder concreet vorm probeert te geven aan dat urezen van de Heere (en dus het betrachten van die wijsheid) in het leven van iedere dag. Probeer elkaar te helpen en te stimuleren daarin door een concrete tip aan je buurvrouw mee naar huis te geven

3. om aan dat urezen van de Heere invulling te geven. Dat kan op het gebied van doen (verstandig handelen) of denken (kennis vergaren) zijn.